ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)
της 13ης Ιουλίου 2005 *

Στην υπόθεση T-40/03,

Julián Murúa Entrena, κάτοικος Elciego (Ισπανία), εκπροσωπούμενος από τον I. Temiño Ceniceros, δικηγόρο,

προσφεύγων,

κατά

Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ), εκπροσωπούμενου από τους I. de Medrano Caballero και G. Schneider,

καθού,

αντίδικος κατά τη διαδικασία ενώπιον του τμήματος προσφυγών του ΓΕΕΑ και παρεμβαίνουσα ενώπιον του Πρωτοδικείου:

* Γλώσσα διαδικασίας: η ισπανική.

Bodegas Murúa, SA, με έδρα το Elciego, εκπροσωπούμενη από τον J. González Aparicio, δικηγόρο,

με αντικείμενο προσφυγή κατά της αποφάσεως του δευτέρου τμήματος προσφυγών του ΓΕΕΑ της 9ης Δεκεμβρίου 2002 (υπόθεση R 599/1999-2), σχετικά με τη διαδικασία ανακοπής μεταξύ Bodegas Murúa, SA, και Julián Murúa Entrena,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από τους H. Legal, πρόεδρο, P. Mengozzi και I. Wiszniewska-Białecka, δικαστές,

γραμματέας: J. Palacio González, κύριος υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη το δικόγραφο της προσφυγής που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 10 Φεβρουαρίου 2003,

έχοντας υπόψη το υπόμνημα απαντήσεως που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 7 Αυγούστου 2003,

έχοντας υπόψη το υπόμνημα αντικρούσεως της παρεμβαίνουσας που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 23 Ιουλίου 2003,

κατόπιν της συνεδριάσεως της 9ης Μαρτίου 2005,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς

1 Την 1η Απριλίου 1996, ο προσφεύγων ζήτησε την καταχώριση κοινοτικού σήματος από το Γραφείο Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (Εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ) δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) 40/94 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1993, για το κοινοτικό σήμα (ΕΕ 1994, L 11, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε.

2 Το σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση είναι το εικονιστικό σήμα που απεικονίζεται στη συνέχεια:

3 Τα προϊόντα για τα οποία ζητήθηκε η καταχώριση του σήματος υπάγονται στην κλάση 3 κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας που αφορά τη διεθνή κατάταξη προϊόντων και υπηρεσιών με σκοπό την καταχώριση των σημάτων, της 15ης Ιουνίου 1957, όπως έχει αναθεωρηθεί και τροποποιηθεί, και αντιστοιχούν στην ακόλουθη περιγραφή: «οίνοι».

4 Η αίτηση για τη καταχώριση του σήματος δημοσιεύτηκε στο *Δελτίο κοινοτικών σημάτων* 14/97, της 11ης Αυγούστου 1997.

5 Στις 10 Νοεμβρίου 1997, η επιχείρηση Bodegas Murúa, SA (στο εξής: παρεμβαίνουσα), άσκησε ανακοπή βάσει του άρθρου 42 του κανονισμού 40/94.

6 Ο λόγος που προβλήθηκε προς στήριξη της ανακοπής είναι ο λόγος που προβλέπεται στο άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94. Η ανακοπή στηρίχθηκε στη ύπαρξη, αφενός, του λεκτικού σήματος MURÚA, που έχει καταχωρισθεί στην Ισπανία, στις 20 Δεκεμβρίου 1978, υπό τον αριθμό 865 063 και αφετέρου, του διεθνούς λεκτικού σήματος MURÚA, που έχει καταχωρισθεί στις 20 Μαρτίου 1984, υπ' αριθ. 482 779, και προστατεύεται στη Γερμανία, τη Γαλλία, την Αυστρία, την Ελβετία και το Μπενελούξ. Τα εν λόγω σήματα, που αμφότερα προσδιορίζουν τα προϊόντα που αντιστοιχούν στην ακόλουθη περιγραφή: «όλα τα είδη οίνων», εμπίπτουν στην κατηγορία 33.

7 Στις 2 Ιουλίου 1999, το τμήμα ανακοπών δέχτηκε την ανακοπή και δέχτηκε την καταχώριση του αιτουμένου κοινοτικού σήματος.

8 Στις 30 Νοεμβρίου 1999, ο προσφεύγων άσκησε προσφυγή κατά της αποφάσεως του τμήματος ανακοπών ενώπιον του ΓΕΕΑ.

9 Με απόφαση της 9ης Δεκεμβρίου 2002 (στο εξής: προσβαλλομένη απόφαση), το δεύτερο τμήμα προσφυγών του ΓΕΕΑ επιβεβαίωσε την απόφαση του τμήματος ανακοπών και απέρριψε την προσφυγή.

10 Κατ' ουσίαν, το τμήμα προσφυγών έκρινε ότι τα συγκρουόμενα σήματα προσδιορίζουν παρεμφερή προϊόντα και το λεκτικό συστατικό στοιχείο που υπερέχει του κοινοτικού σήματος του οποίου ζητείται η καταχώριση, καθόσον περιλαμβάνει το στοιχείο «Murúa» ως πρώτο επώνυμο, ταυτίζεται με τα προηγούμενα λεκτικά σήματα της παρεμβαίνουσας, οπότε υφίσταται κίνδυνος συγχύσεως μεταξύ των συγκρουομένων σημάτων.

Αιτήματα των διαδίκων

11 Ο προσφεύγων ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να ακυρώσει την προσβαλλομένη απόφαση·

— να καταδικάσει το ΓΕΕΑ και την παρεμβαίνουσα, καθένα κατά το ήμισυ, στα δικαστικά έξοδα.

12 Το ΓΕΕΑ και η παρεμβαίνουσα ζητούν από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει την προσφυγή·

— να καταδικάσει τον προσφεύγοντα στα δικαστικά έξοδα.

Επί της ουσίας

13 Ο προσφεύγων προβάλλει έναν μόνο λόγο, που αντλείται από την παράβαση του άρθρου 8, παράγραφο 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94.

Επιχειρήματα των διαδίκων

14 Ο προσφεύγων, αφού εξέθεσε, γενικώς, ότι η αρχή της αλληλεξάρτησης μεταξύ της ομοιότητας των προϊόντων και της ομοιότητας των σημάτων, που θεσπίστηκε με την ομολογία, μπορεί να μη λαμβάνεται υπόψη σε ορισμένες περιπτώσεις, προσάπτει κατ' αρχάς στο τμήμα προσφυγών ότι περιόρισε εσφαλμένως την εξέτασή του στο λεκτικό στοιχείο του αιτουμένου σήματος χωρίς να προβεί σε συνολική σύγκριση των συγκρουομένων σημάτων. Σύμφωνα με τον προσφεύγοντα, το τμήμα προσφυγών διέπραξε σφάλματα στα τρία στάδια —οπτικό, φωνητικό και εννοιολογικό— της συγκρίσεως των συγκρουομένων σημάτων.

15 Όσον αφορά την οπτική σύγκριση των σημάτων, ο προσφεύγων υπενθυμίζει ότι το αιτούμενο σήμα είναι εικονιστικό σήμα, το οποίο αποτελείται, στο ανώτερο τμήμα, από μια αγροτική ιδιοκτησία, περιβαλλόμενη από δένδρα και αμπελώνες και, στο κατώτερο μέρος της, από οικόσημο άνω του οποίου υπάρχουν οι λέξεις «Julián Murúa Entrena». Σύμφωνα με τον προσφεύγοντα, χάρη στην παρουσία των εν λόγω εικονιστικών στοιχείων αποτρέπεται ο κίνδυνος συγχύσεως με το προγενέστερο σήμα. Επομένως, σύμφωνα με τον προσφεύγοντα, δεν μπορεί να γίνει μόνον εκτίμηση του λεκτικού στοιχείου του αιτουμένου σήματος, ειδάλλως προσβάλλεται, όπως συμβαίνει και με την προσβαλλομένη απόφαση, η αρχή της συνολικής συγκρίσεως των συγκρουομένων σημάτων. Περαιτέρω, ο προσφεύγων εμμένει επί του γεγονότος ότι, στον τομέα των οίνων, και σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) 1493/1999 του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 1999, για την κοινή οργάνωση της αμπελοοινικής αγοράς (ΕΕ L 179, σ. 1), η επισήμανση έχει ιδιαίτερη σημασία ως στοιχείο αναγνωρίσεως του προϊόντος για τον καταναλωτή. Ωστόσο, το λεκτικό στοιχείο και τα εικονιστικά στοιχεία του αιτουμένου σήματος, τα οποία συνιστούν ακριβώς την επισήμανση του οίνου, πρέπει να θεωρηθούν ως μία ολότητα.

16 Όσον αφορά τη σύγκριση από φωνητικής απόψεως, ο προσφεύγων επισημαίνει ότι τα συγκρουόμενα σήματα συμπίπτουν μόνον λόγω της παρουσίας του όρου «Murúa», μοναδικού λεκτικού στοιχείου του προγενέστερου σήματος, ενώ το αιτούμενο σήμα συντίθεται από το όνομα και τα επώνυμα «Julián Murúa Entrena». Ωστόσο, μολονότι ο προσφεύγων δέχεται ότι το όνομα Julián χρησιμοποιείται σχετικά συχνά, υποστηρίζει, αντιθέτως, ότι ο συνδυασμός των επωνύμων «Murúa» και «Entrena», που είναι αρκετά ασυνήθιστος, απολάβει μοναδικού και διαφοροποιημένου χαρακτήρα, ο οποίος, από φωνητικής απόψεως, διακρίνεται ευκόλως. Επομένως, ο προσφεύγων απορρίπτει τον ισχυρισμό του τμήματος προσφυγών, ο οποίος εκτίθεται στο σημείο 17 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι ο Ισπανός καταναλωτής, ενώπιον του λεκτικού στοιχείου που συντίθενται από ένα όνομα, εν προκειμένω «Julián», και δύο επώνυμα, εν προκειμένω «Murúa» και «Entrena», δεν θα λάβει υπόψη μάλλον το όνομα και το δεύτερο επώνυμο. Αντιθέτως, σ' ένα νομικό σύστημα, όπως το νομικό σύστημα που υφίσταται στην Ισπανία, όπου η προσωπική κατάσταση θεμελιούται σε δύο επώνυμα, αυτό που έχει σημασία, σύμφωνα με τον προσφεύγοντα, είναι η διακριτική ικανότητα καθενός από τα στοιχεία του επιδίκου λεκτικού στοιχείου.

17 Όσον αφορά την εννοιολογική σύγκριση, ο προσφεύγων φρονεί ότι υφίστανται επαρκείς διαφορές μεταξύ των συγκρουομένων σημείων στον τομέα αυτό, εφόσον το αιτούμενο σήμα αποτελείται από το όνομα του αιτούντος. Συναφώς, και επιπροσθέτως, ο προσφεύγων θεωρεί ότι η παρεμβαίνουσα δεν μπορεί να ιδιοποιείται αποκλειστικώς τον όρο «Murúa» ώστε να εμποδίζει τον προσφεύγοντα να χρησιμοποιεί το επώνυμό του. Προς στήριξη του επιχειρήματος αυτού, ο προσφεύγων παραθέτει το άρθρο 6, παράγραφος 1, της πρώτης οδηγίας 89/104/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1988, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών περί σημάτων (ΕΕ 1989, L 40, σ. 1), σχετικά με τον περιορισμό των αποτελεσμάτων του σήματος, καθώς την προηγουμένη πρακτική λήψεως αποφάσεων του ΓΕΕΑ.

18 Στη συνέχεια, μολονότι ο προσφεύγων δηλώνει ότι γνωρίζει ότι οι αποφάσεις των εθνικών δικαστηρίων δεν δεσμεύουν ούτε το ΓΕΕΑ ούτε το Πρωτοδικείο, επισύρει παρ' όλ' αυτά την προσοχή του Πρωτοδικείου στα πραγματικά περιστατικά που διαφοροποιούν την παρούσα υπόθεση από την υπόθεση που οδήγησε στην έκδοση της αποφάσεως 559/1994 του Tribunal Supremo (Ανωτάτου ισπανικού δικαστηρίου), της 20ής Ιουνίου 1994, η οποία εκδόθηκε μεταξύ των ιδίων διαδίκων. Συγκεκριμένα, ο προσφεύγων τονίζει ότι το ισπανικό εθνικό σήμα Julián Murúa

Entrena, που αφορούσε την υπόθεση εκείνη και το οποίο κρίθηκε άκυρο από το Tribunal Supremo, αποτελούνταν μόνον από τα προπαρατεθέντα λεκτικά στοιχεία, αντίθετα προς το επίμαχο εν προκειμένω σήμα, και υποστηρίζει ότι η εφαρμοσθείσα στην υπόθεση εκείνη ισπανική νομοθεσία είναι παρωχημένη.

19 Τέλος, μολονότι ο προσφεύγων δέχεται ότι η παρεμβαίνουσα αγόρασε από τον πατέρα του προσφεύγοντος ένα μέρος των σημάτων, των οποίων είναι δικαιούχος, εκπλήσσεται από το γεγονός ότι μπορεί να θεωρηθεί, όπως θεωρεί η παρεμβαίνουσα, ότι υφίσταται κίνδυνος συγχύσεως μεταξύ σημάτων που συνυπήρξαν ειρηνικώς στην Ισπανία, καθώς και στη Δανία, κατά τη διάρκεια μεγάλης χρονικής περιόδου. Περαιτέρω, ο προσφεύγων προσκομίζει διάφορα έγγραφα, τα οποία επισυνάπτει στη προσφυγή, που σκοπούν να αποδείξουν την ύπαρξη μεγάλου αριθμού ισπανικών καταχωρίσεων που περιλαμβάνουν όλες τον όρο «Murúa» και οι οποίες, σύμφωνα με τον προσφεύγοντα, διαφωτίζουν τη δυνατότητα ειρηνικής συνυπάρξεως αμφισβητουμένων σημάτων στην αγορά. Ο προσφεύγων επισυνάπτει επίσης στην προσφυγή του άλλα έγγραφα, από τα οποία προκύπτει ότι, στον αμπελοοινικό τομέα, συνυπάρχουν στην αγορά πολλές καταχωρίσεις ενώ περιλαμβάνουν λεκτικά στοιχεία που είναι κοινά σε πολλές από αυτές.

20 Προκαταρκτικώς, το ΓΕΕΑ επισημαίνει ότι τα έγγραφα που επισυνάπτονται στην προσφυγή, τα οποία σκοπούν να αποδείξουν ότι η προβαλλομένη ειρηνική συνύπαρξη πολλών ισπανικών καταχωρίσεων, στις οποίες περιλαμβάνεται ο όρος «Murúa», προσκομίζονται για πρώτη φορά ενώπιον του Πρωτοδικείου και είναι, κατά συνέπεια, απαράδεκτα.

21 Επί της ουσίας, το ΓΕΕΑ, αφού υπενθύμισε ότι το τμήμα προσφυγών ανέλυσε αποκλειστικώς τον κίνδυνο συγχύσεως των συγκρουομένων σημάτων για τον ισπανό καταναλωτή, απορρίπτει τις αξιώσεις του προσφεύγοντος.

22 Πρώτον, το ΓΕΕΑ αναφέρει ότι, όσον αφορά το αιτούμενο σήμα, το λεκτικό στοιχείο «Julián Murúa Entrena» συνιστά συναφώς το κυρίαρχο στοιχείο, λόγω της προεξέχουσας θέσης του στο σήμα αυτό. Αντιθέτως, το ΓΕΕΑ φρονεί ότι τα

εικονιστικά στοιχεία που συνθέτουν το σήμα έχουν διακοσμητικό ή επικουρικό χαρακτήρα, καθόσον χρησιμοποιούνται συνήθως για την επισήμανση των οίνων.

23 Δεύτερον, δεδομένης αυτής της διευκρινίσεως, το ΓΕΕΑ θεωρεί ότι από τη σύγκριση του κυρίαρχου λεκτικού στοιχείου του αιτουμένου σήματος με το προγενέστερο σήμα προκύπτει κάποια οπτική ομοιότητα. Μολονότι το ΓΕΕΑ συντάσσεται με την εκτίμηση του προσφεύγοντος όσον αφορά την ιδιαίτερη σημασία της επισημάνσεως στον αμπελοοινικό τομέα, παρόλα αυτά, σύμφωνα με το ΓΕΕΑ, ο καταναλωτής έχει συνηθίσει να συγκρατεί ως διακριτικό σήμα ενός κρασιού το λεκτικό στοιχείο που τον προσδιορίζει.

24 Όσον αφορά την ηχητική σύγκριση, μολονότι το ΓΕΕΑ παρατηρεί ότι στην προσβαλλομένη απόφαση δεν περιλαμβάνονται κρίσεις συναφώς, θεωρεί παρ' όλ' αυτά ότι τα συγκρουόμενα σήματα ταυτίζονται από φωνητικής απόψεως.

25 Όσον αφορά την εννοιολογική ομοιότητα, το ΓΕΕΑ φρονεί ότι, γενικώς, τέτοια ομοιότητα υφίσταται αν το ενδιαφερόμενο κοινό αντιλαμβάνεται ότι τα δύο συγκρουόμενα σήματα έχουν παρεμφερή ή ταυτόσημη σημειολογική συνιστώσα. Εν προκειμένω, σύμφωνα με το ΓΕΕΑ, το κοινό εννοιολογικό σημείο στα δύο συγκρουόμενα σήματα συνίσταται στο γεγονός ότι περιλαμβάνουν κύριο όνομα και επώνυμο ισπανικής καταγωγής, που αναγνωρίζονται ως τέτοια από το ενδιαφερόμενο κοινό, το δε όνομα «Murúa» προκύπτει ως το κυρίαρχο μέρος του λεκτικού στοιχείου του αιτούμενου σήματος, ενώ είναι το μοναδικό στοιχείο του προγενέστερου σήματος.

26 Επιπλέον, μολονότι το ΓΕΕΑ δέχεται ότι, από απόψεως προσωπικής καταστάσεως κατά το ισπανικό δίκαιο, τα φυσικά πρόσωπα προσδιορίζονται από δύο επώνυμα, παρ' όλ' αυτά, κατά την άποψη του ΓΕΕΑ, το πρώτο επώνυμο υπερέχει το δευτέρου, το δε ενδιαφερόμενο κοινό έχει τη συνήθεια να προσδιορίζει τα πρόσωπα μόνον

από το πρώτο επώνυμο. Επομένως, σύμφωνα με το ΓΕΕΑ, υφίσταται υψηλός βαθμός εννοιολογικής ομοιότητας μεταξύ των δύο συγκρουομένων σημάτων, λόγω της παρουσίας του όρου «Murúa» στα εν λόγω σήματα.

27 Επομένως, το ΓΕΕΑ συνάγει ότι υφίσταται κίνδυνος συγχύσεως μεταξύ των συγκρουομένων σημάτων, λαμβανομένης υπόψη της ταυτότητας, που δεν αμφισβητείται από τον προσφεύγοντα, μεταξύ των προϊόντων που προσδιορίζουν τα συγκρουόμενα σήματα και τις ομοιότητες των συγκρουομένων σημείων, που τονίστηκε με την προσβαλλομένη απόφαση. Συγκεκριμένα, το ΓΕΕΑ υποστηρίζει ότι ο καταναλωτής που γνωρίζει τους οίνους που προσδιορίζονται με το προγενέστερο σήμα διατρέχει τον αντικειμενικό κίνδυνο να θεωρήσει τον οίνο που προσδιορίζεται με την επισήμανση που περιλαμβάνει την επισήμανση «Julián Murúa Entrena» ως νέο προϊόν προερχόμενο από την ίδια επιχείρηση με αυτήν που εμπορεύεται τους οίνους που προσδιορίζονται με το προγενέστερο σήμα. Περαιτέρω, το ΓΕΕΑ τονίζει ότι η παρατήρηση του προσφεύγοντος σχετικά με τον αποκλεισμό, σε ορισμένες περιστάσεις, της αρχής της αλληλεξαρτήσεως μεταξύ της ομοιότητας των σημάτων και της ομοιότητας των προϊόντων είναι αλυσιτελής, εφόσον ο προσφεύγων ουδόλως τεκμηριώνει τις εν λόγω περιστάσεις.

28 Τρίτον, όσον αφορά την απόφαση του Tribunal Supremo, αναφερθείσα στη σκέψη 18 ανωτέρω, το ΓΕΕΑ κρίνει ότι, μολονότι δεν δεσμεύεται από τις αποφάσεις που εκδίδουν τα εθνικά δικαστήρια, τα πραγματικά και νομικά στοιχεία, βάσει των οποίων εκδόθηκε η απόφαση του Tribunal Supremo, μπορούν να είναι χρήσιμα για τη λύση της παρούσας διαφοράς. Ειδικότερα, το ΓΕΕΑ θεωρεί ότι, αφενός, η απόφαση αυτή αναιρεί τα επιχειρήματα του προσφεύγοντος ότι τα συγκρουόμενα σήματα είχαν συνυπάρξει ειρηνικώς επί του ισπανικού εδάφους και, αφετέρου, τονίζει την πρόθεση του προσφεύγοντος να καταχωρίσει ως κοινοτικό σήμα το λεκτικό σημείο που οδήγησε στην έκδοση της αποφάσεως του Tribunal Supremo, περιλαμβανομένου, τη φορά αυτή, σε εικονιστικό σήμα.

29 Τέλος, το ΓΕΕΑ απορρίπτει επίσης την αιτίαση που αντλεί ο προσφεύγων από την προβαλλομένη ιδιοποίηση εκ μέρους της προσφεύγουσας του πατρωνύμου του, αφενός, διευκρινίζοντας ότι ο περιορισμός των αποτελεσμάτων του σήματος είναι λυσιτελής μόνο από τη στιγμή που το σήμα αυτό καταχωρείται. Αφετέρου, το ΓΕΕΑ φρονεί ότι η ελεύθερη διάθεση των κυρίων ονομάτων συνάγεται από τα

προσκομισθέντα με την προαναφερθείσα απόφαση του Tribunal Supremo στοιχεία, σύμφωνα με τα οποία ένα πατρώνυμο δεν εκφεύγει από τον έλεγχο του κινδύνου συγχύσεως όταν ένας επιχειρηματίας θέλει να το χρησιμοποιήσει ως σήμα. Συνεπώς, σύμφωνα με το ΓΕΕΑ, ορθώς, εν προκειμένω, το τμήμα προσφυγών έκρινε ότι ο περιορισμός των αποτελεσμάτων του σήματος ουδόλως επηρεάζει την εκτίμηση του κινδύνου συγχύσεως μεταξύ των συγκρουομένων σημάτων.

30 Προκαταρκτικώς, η παρεμβαίνουσα υπενθυμίζει ότι κατέστη δικαιούχος του προγενέστερου σήματος κατόπιν συμβάσεως εκχωρήσεως, συναφθείσας δυνάμει του ισπανικού δικαίου, με τον πατέρα του προσφεύγοντος. Συνεπώς, η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει ο προσφεύγων δεν μπορεί τώρα να παρακωλύει την αποκλειστική χρήση του εν λόγω σήματος. Κατά τα λοιπά, η παρεμβαίνουσα αντικρούει επίσης τον ισχυρισμό του προσφεύγοντος ότι το προγενέστερο σήμα συνυπήρξε κατά τη διάρκεια μακράς χρονικής περιόδου επί του ισπανικού εδάφους με το προγενέστερο ισπανικό λεκτικό σήμα του προσφεύγοντος Julián Murúa Entrena, το οποίο περιλαμβάνει το ίδιο λεκτικό στοιχείο με το αιτούμενο σήμα. Πράγματι, το σύνολο των πραγματικών περιστατικών που οδήγησαν στην προαναφερθείσα απόφαση του Tribunal Supremo, η οποία εκδόθηκε μεταξύ των ιδίων διαδίκων, επισημαίνει ακριβώς το αντίθετο.

31 Όσον αφορά την εκτίμηση που προκύπτει από την πραγματοποιηθείσα από το τμήμα προσφυγών σύγκριση των συγκρουομένων σημάτων, η παρεμβαίνουσα συντάσσεται, κατ' ουσίαν, με την εκφρασθείσα από το ΓΕΕΑ άποψη. Όσον αφορά τη σημασία του πρώτου επωνύμου εν προκειμένω, η παρεμβαίνουσα προσθέτει ότι, στο παρελθόν, για τη χρονική περίοδο κατά τη διάρκεια της οποίας ο προσφεύγων χρησιμοποίησε το ισπανικό λεκτικό σήμα Julián Murúa Entrena —προτού το σήμα αυτό ακυρωθεί με την προαναφερθείσα απόφαση του Tribunal Supremo–, ο προσφεύγων ουδέποτε σκέφτηκε να χρησιμοποιήσει το δεύτερο επώνυμό του, ενώ χρησιμοποίησε πλειστάκις το πρώτο πατρώνυμό του.

32 Ως προς τον κίνδυνο συγχύσεως των συγκρουομένων σημάτων, η παρεμβαίνουσα τονίζει ότι ο εν λόγω κίνδυνος πράγματι συντρέχει εφόσον, πέραν της αναλύσεως που πραγματοποίησε το τμήμα προσφυγών, η οποία πρέπει να γίνει δεκτή, ο εν λόγω κίνδυνος είχε ήδη αναγνωριστεί στο παρελθόν. Συναφώς, τα στοιχεία που αναφέρει ο προσφεύγων ως προς τη σημασία της επισημάνσεως και της υπάρξεως σημάτων που περιλαμβάνουν τον όρο «Murúa» είναι αλυσιτελή. Ως προς το πρώτο

σημείο, η παρεμβαίνουσα φρονεί, πράγματι, ότι η επισήμανση η οποία λαμβάνει χώρα μετά την καταχώριση ενός σήματος, αποτελεί, στην περίπτωση της καταχωρίσεως του αιτούμενου σήματος, συμπληρωματικό στοιχείο συγχύσεως καθόσον γνωστοποιεί όχι μόνον το όνομα του δικαιούχου του σήματος μόνο, αλλά και τον τόπο της έδρας της επιχειρήσεως. Ωστόσο, εν προκειμένω, ακόμα ο τόπος της έδρας του προσφεύγοντος και ο τόπος της έδρας της παρεμβαίνουσας ταυτίζονται. Το ενδιαφερόμενο κοινό μπορεί συνεπώς να θεωρήσει ότι τα προϊόντα που προσδιορίζονται από τα συγκρουόμενα σήματα προέρχονται από την ίδια επιχείρηση ή, ενδεχομένως, από συνδεδεμένες οικονομικώς επιχειρήσεις. Όσον αφορά το δεύτερο σημείο, η παρεμβαίνουσα φρονεί ότι τα σήματα που επικαλείται ο προσφεύγων δεν είναι λυσιτελή, εφόσον όλα εκείνα τα σήματα προσδιορίζουν προϊόντα πλην του οίνου για τα οποία τίποτε δεν εμποδίζει, καταρχήν, να καταχωρισθούν.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

33 Σύμφωνα με το άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94, κατόπιν ανακοπής του δικαιούχου προγενέστερου σήματος, το αιτούμενο σήμα δεν γίνεται δεκτό για καταχώριση εάν, λόγω της ταυτότητας ή της ομοιότητας με το προγενέστερο σήμα και της ταυτότητας ή της ομοιότητας των προϊόντων ή υπηρεσιών που προσδιορίζουν τα δύο σήματα, υπάρχει κίνδυνος συγχύσεως του κοινού της εδαφικής περιοχής στην οποία απολάβει προστασίας το προγενέστερο σήμα.

34 Κατά πάγια ομολογία, συνιστά κίνδυνο συγχύσεως το γεγονός ότι το κοινό μπορεί να πιστέψει ότι τα οικεία προϊόντα προέρχονται από την ίδια επιχείρηση ή, ενδεχομένως, από οικονομικώς συνδεδεμένες μεταξύ τους επιχειρήσεις. Κατά την ίδια νομολογία, ο κίνδυνος συγχύσεως πρέπει να εκτιμάται σφαιρικά, σύμφωνα με την αντίληψη που έχει το ενδιαφερόμενο κοινό για τα επίμαχα σήματα και προϊόντα ή υπηρεσίες, και λαμβάνοντας υπόψη όλους τους κρίσιμους για την περίπτωση παράγοντες, ιδίως την αλληλεξάρτηση μεταξύ της ομοιότητας των σημάτων και της ομοιότητας των προσδιορισμένων προϊόντων ή υπηρεσιών [βλέπε απόφαση του Πρωτοδικείου της 9ης Ιουλίου 2003, Τ-162/01, Laboratorios RTB/ΓΕΕΑ — Giorgio Beverly Hills (GIORGIO BEVERLY HILLS), Συλλογή 2003, σ. II-2821, σκέψεις 31 έως 33, και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία].

35 Όπως επίσης προκύπτει από πάγια νομολογία, η συνολική εκτίμηση του κινδύνου συγχύσεως πρέπει, όσον αφορά την οπτική, ηχητική ή εννοιολογική ομοιότητα των συγκρουομένων σημάτων, να στηρίζεται στη συνολική εντύπωση που προκαλούν τα σήματα, λαμβανομένων υπόψη, μεταξύ άλλων, των διακριτικών και κυρίαρχων στοιχείων τους [απόφαση του Πρωτοδικείου της 14ης Οκτωβρίου 2003, Τ-292/01, Phillips-Van Heusen κατά ΓΕΕΑ — Pash Textilvertrieb und Einzelhandel (BASS), Συλλογή 2003, σ. II-4335, σκέψη 47, και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία].

Ως προς το ενδιαφερόμενο για την υπόθεση κοινό

36 Εν προκειμένω, όσον αφορά τα προηγούμενα σήματα, όπως αναφέρθηκε στη σκέψη 6 ανωτέρω, η ανακοπή στηρίζεται τόσο στο λεκτικό σήμα υπ' αριθ. 865 063, καταχωρισθέν στην Ισπανία, και στο διεθνές λεκτικό σήμα υπ' αριθ. 482 779, το οποίο προστατεύεται στη Γερμανία, τη Γαλλία, την Αυστρία, την Ελβετία και το Μπενελούξ. Ως εκ τούτου, το ενδιαφερόμενο κοινό είναι, καταρχήν, το κοινό που είναι παρόν στο ισπανικό, γερμανικό, γαλλικό, αυστριακό, ελβετικό έδαφος και στο έδαφος των κρατών της Μπενελούξ.

37 Ωστόσο, αρκεί να διαπιστωθεί η ύπαρξη κινδύνου συγχύσεως στο κοινό ενός από τα αναφερθέντα ανωτέρω κράτη μέλη, οπότε να τυγχάνει εφαρμογής ο λόγος απορρίψεως του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείου β', του κανονισμού 40/94.

38 Πάντως, επισημαίνεται ότι το τμήμα προσφυγών εξέτασε αποκλειστικά την ομοιότητα μεταξύ των συγκρουομένων σημάτων και ο κίνδυνος της συγχύσεως σύμφωνα με την αντίληψη του ισπανικού κοινού, αντλώντας συγχρόνως το σιωπηρό συμπέρασμα ότι το αποτέλεσμα του εν λόγω ελέγχου εκτείνεται σε όλα τα προηγούμενα «σήματα» της παρεμβαίνουσας.

39 Χωρίς να χρειάζεται να κριθεί η νομιμότητα της προσεγγίσεως αυτής, διευκρινίζεται ότι κάθε στοιχείο που αφορά τον βαθμό ομοιότητας μεταξύ του αιτουμένου σήματος και του διεθνούς σήματος της παρεμβαίνουσας ασκεί επιρροή μόνον στην περίπτωση που το Πρωτοδικείο αποκλείσει, βάσει των προβαλλομένων από τον προσφεύγοντα επιχειρημάτων, αντιθέτως προς όσα έπραξε το τμήμα προσφυγών, την ύπαρξη κινδύνου συγχύσεως για το ισπανικό κοινό μεταξύ του αιτουμένου σήματος και του προγενέστερου καταχωρισθέντος στην Ισπανία σήματος.

40 Επομένως, πρέπει να εξακριβωθεί αν, όπως ισχυρίζεται ο προσφεύγων, το τμήμα προσφυγών, καταλήγοντας ότι το ισπανικό κοινό διατρέχει κίνδυνο συγχύσεως των συγκρουομένων σημάτων, παρέβη το άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του εν λόγω κανονισμού.

41 Εν προκειμένω, το αντικείμενο της διαφοράς αφορά τη σύγκριση των σημάτων. Η ταυτότητα των προσδιοριζομένων από τα συγκρουόμενα σήματα προϊόντων δεν αμφισβητείται.

Επί της ομοιότητας των σημείων

42 Γίνεται δεκτό ότι το ισπανικό κοινό θα αντιληφθεί το λεκτικό στοιχείο που συνθέτει το αιτούμενο σήμα ως κύριο όνομα (όνομα και επώνυμα) και το προγενέστερο σήμα ως επώνυμο. Γίνεται επίσης δεκτό ότι το πρώτο επώνυμο που συνιστά το λεκτικό στοιχείο του αιτουμένου σήματος και το μοναδικό στοιχείο του προγενέστερου σήματος ταυτίζονται.

43 Επομένως, η διαφορά αφορά κυρίως το ζήτημα αν, όπως υποστηρίζει ο προσφεύγων, η παρουσία εικονιστικών στοιχείων, του ονόματος και του δευτέρου επωνύμου στο αιτούμενο σήμα αρκεί για να αποκλειστεί ο κίνδυνος συγχύσεως του Ισπανού καταναλωτή ή αν, αντιθέτως, η παρουσία του όρου «Murúa» στο αιτούμενο σήμα συνιστά κυρίαρχο στοιχείο του εν λόγω σήματος στην αντίληψη του ενδιαφερομένου κοινού, το οποίο μπορεί να συγχύσει το αιτούμενο σήμα με το προγενέστερο σήμα.

44 Προτού εξεταστεί το ερώτημα αυτό, πρέπει να διατυπωθούν δύο προκαταρκτικές παρατηρήσεις.

45 Αφενός, όσον αφορά το επιχείρημα του προσφεύγοντος που αντλείται από το άρθρο 6, παράγραφος 1, στοιχείο α', της οδηγίας 89/104, υπενθυμίζεται ότι η διάταξη αυτή σκοπεί τους περιορισμούς του δικαιώματος που παρέχει εθνικό σήμα στον δικαιούχο του, όσον αφορά τις συναλλαγές, εμποδίζοντας ιδίως τον δικαιούχο αυτό να απαγορεύει σε τρίτον τη χρήση του ονόματός του ή της διευθύνσεώς του, εφόσον η χρήση αυτή γίνεται σύμφωνα με τα χρηστά συναλλακτικά ήθη που ισχύουν στη βιομηχανία και το εμπόριο.

46 Κατά συνέπεια, η εν λόγω διάταξη δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη στο πλαίσιο διαδικασίας καταχωρίσεως κοινοτικού σήματος, διότι δεν χορηγεί στους τρίτους δικαίωμα χρήσης του ονόματός τους ή της διευθύνσεώς τους ως σήματος, όπως προφανώς διεκδικεί ο προσφεύγων [βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 16ης Σεπτεμβρίου 2004, C-404/02, Nichols, Συλλογή 2004, σ. I-8499, σκέψη 33, και, όσον αφορά το άρθρο 12 του κανονισμού 40/94, απόφαση του Πρωτοδικείου της 31ης Μαρτίου 2004, Τ-20/02, Interquell κατά ΓΕΕΑ — SCA Nutrition (HAPPY DOG), Συλλογή 2004, σ. II-1001, σκέψη 56].

47 Αφετέρου, πρέπει να διευκρινιστεί ότι η αναφερθείσα στις σκέψεις 34 και 35 ανωτέρω νομολογία εφαρμόζεται πλήρως στην αίτηση καταχωρίσεως ως κοινοτικού σήματος ενός σημείου που συντίθεται από ένα ή περισσότερα πατρώνυμα.

48 Πράγματι, υπενθυμίζεται ότι, δυνάμει του άρθρου 4 του κανονισμού 40/94, «μπορεί να αποτελέσει κοινοτικό σήμα οποιοδήποτε σημείο επιδεκτικό γραφικής παράστασης, ιδίως λέξεις, συμπεριλαμβανομένων των ονομάτων των προσώπων [...] υπό την προϋπόθεση ότι τα σημεία αυτά είναι ικανά να διακρίνουν τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες μιας επιχείρησης από τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες άλλων επιχειρήσεων».

49 Επομένως, αίτηση καταχωρίσεως ως κοινοτικού σήματος ενός σημείου που περιλαμβάνει, εν όλω ή εν μέρει, ένα ή περισσότερα ονόματα προσώπων δεν εκφεύγει των κριτηρίων εκτιμήσεως σχετικά με την καταχώριση τα οποία εφαρμόζονται στις άλλες κατηγορίες σημάτων. Πράγματι, μολονότι τέτοιου είδους σημεία μπορούν να αποτελέσουν κοινοτικά σήματα, δυνάμει του άρθρου 4 του κανονισμού 40/94, υπό την προϋπόθεση ότι μπορούν να διακρίνουν τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες μιας επιχειρήσεως από τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες άλλων επιχειρήσεων, καμία διάταξη του κανονισμού 40/94 δεν προβλέπει κριτήρια εκτιμήσεως διαφορετικά για την καταχώριση αυτού του είδους σημείων σε σχέση με άλλα σημεία που μπορούν να συστήσουν κοινοτικό σήμα. Έτσι, όπως ακριβώς κρίθηκε ότι τα κριτήρια εκτιμήσεως του διακριτικού χαρακτήρα των σημάτων που αποτελούνται από όνομα προσώπου είναι τα ίδια με τα κριτήρια που εφαρμόζονται στις άλλες κατηγορίες σημάτων (προαναφερθείσα στη σκέψη 46 ανωτέρω απόφαση Nichols, σκέψη 25), το αυτό ισχύει για τα κριτήρια που σκοπούν την εκτίμηση της υπάρξεως κινδύνου συγχύσεως μεταξύ αιτουμένου προς καταχώριση κοινοτικού σήματος και προγενέστερου σήματος, υπό την έννοια του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94, ελλείψει αντίθετης διατάξεως προβλεπόμενης με τον κανονισμό αυτό [βλ., συναφώς, απόφαση του Πρωτοδικείου της 1ης Μαρτίου 2005, Τ-185/03, Fusco κατά ΓΕΕΑ — Fusco International (ENZO FUSCO), Συλλογή 2005, σ. II-715, σκέψη 45].

50 Επομένως, σημείο περιλαμβάνον το όνομα και τα επώνυμα φυσικού προσώπου δεν μπορεί να καταχωρισθεί ως κοινοτικό σήμα όταν προσκρούει σε λόγο σχετικά με άρνηση καταχωρίσεως κατόπιν της ανακοπής που ασκεί δικαιούχος προγενέστερου σήματος.

51 Χάρη στις προκαταρκτικές αυτές διευκρινίσεις, διαπιστώνεται κατ' αρχάς ότι δεν μπορεί να γίνει δεκτό το επιχείρημα του προσφεύγοντος ότι το τμήμα προσφυγών εσφαλμένως περιόρισε τη σύγκριση των συγκρουομένων σημείων μόνο στα λεκτικά τους στοιχεία.

52 Υπενθυμίζεται ότι, σύμφωνα με τη νομολογία, ένα σύνθετο σήμα μπορεί να θεωρηθεί ότι προσομοιάζει με άλλο σήμα, το οποίο ταυτίζεται με ένα από τα στοιχεία του συνθέτου ή παρεμφερούς σήματος μόνον αν αυτό συνιστά το κυρίαρχο στοιχείο στη συνολική εντύπωση που δημιουργεί το σύνθετο σήμα. Τούτο συμβαίνει όταν το εν λόγω στοιχείο είναι ικανό να καθορίσει την εικόνα του σήματος αυτού που το οικείο κοινό διατηρεί στη μνήμη του, με αποτέλεσμα όλα τα υπόλοιπα στοιχεία που αποτελούν το σήμα να είναι αμελητέα στη συνολική εντύπωση που αυτό δημιουργεί [αποφάσεις της 23ης Οκτωβρίου 2002, T-6/01, Matratzen Concord κατά ΓΕΕΑ — Hukla Germany (MATRATZEN), Συλλογή 2002, σ. II-4335, σκέψη 33, και της 6ης Ιουλίου 2004, T-117/02, Grupo El Prado Cervera κατά ΓΕΕΑ — Héritiers Debuschewitz (CHUFAFIT), Συλλογή 2004, σ. II-2073, σκέψη 45].

53 Η προσέγγιση αυτή δεν σημαίνει ότι πρέπει να λαμβάνεται υπόψη μόνον ένα από τα στοιχεία που αποτελούν το σύνθετο σήμα και να συγκρίνεται με ένα άλλο σήμα. Η σύγκριση αυτή πρέπει να γίνεται με εξέταση των επιμάχων σημάτων, στο πλαίσιο της οποίας έκαστο θεωρείται ως σύνολο. Εντούτοις, τούτο δεν αποκλείει ότι στη συνολική εντύπωση που προκαλεί ένα σύνθετο σήμα στη μνήμη του ενδιαφερομένου κοινού μπορεί, υπό ορισμένες συνθήκες, να κυριαρχεί ένα ή περισσότερα από τα στοιχεία που το αποτελούν (προαναφερθείσα στη σκέψη 52 ανωτέρω απόφαση MATRATZEN, σκέψη 34).

54 Όσον αφορά την εκτίμηση του κυρίαρχου χαρακτήρα ενός ή περισσοτέρων συγκεκριμένων στοιχείων που αποτελούν ένα σύνθετο σήμα, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη, μεταξύ άλλων, οι εγγενείς ιδιότητες των στοιχείων. Επιπλέον και επικουρικώς, μπορεί να λαμβάνεται υπόψη η σχετική θέση των διαφόρων συνθετικών στοιχείων στη διάταξη των στοιχείων του συνθέτου σήματος (προαναφερθείσα στη σκέψη 52 ανωτέρω απόφαση MATRATZEN, σκέψη 35).

55 Εν προκειμένω, υπενθυμίζεται ότι, στο σημείο 17 της προσβαλλομένης αποφάσεως, το τμήμα προσφυγών έκρινε ότι το εικονιστικό στοιχείο του αιτουμένου σήματος,

στο οποίο παρουσιάζει τυπική αγροτική ιδιοκτησία, περιβαλλόμενη από αμπελώνες και δένδρα, έχει μικρή διακριτική αξία για τα προϊόντα που προσδιορίζει το αιτούμενο σήμα και, κατά συνέπεια, το λεκτικό στοιχείο του σήματος αυτού, δηλαδή το «Julían Murúa Entrena», κυριαρχεί στη συνολική εντύπωση που δημιουργεί το σήμα.

56 Η εν λόγω εκτίμηση πρέπει να γίνει δεκτή. Πράγματι, όσον αφορά ένα προϊόν όπως ο οίνος, η παρουσία αγροτικής ιδιοκτησίας, περιβαλλόμενης από αμπελώνες και δένδρα, δεν συνιστά στοιχείο βάσει του οποίου το ενδιαφερόμενο κοινό μπορεί να συγκρατήσει αυτό το εικονιστικό στοιχείο ως κυρίαρχο της εικόνας του αιτουμένου σήματος την οποία θα κρατήσει στη μνήμη του. Αντιθέτως, όπως ορθώς ισχυρίστηκε το ΓΕΕΑ, οι καταναλωτές συνηθίζουν να προσδιορίζουν και να αναγνωρίζουν τον οίνο σε σχέση με το λεκτικό στοιχείο που χρησιμεύει για την αναγνώρισή του, ανεξαρτήτως αν το στοιχείο αυτό προσδιορίζει ιδίως τον καλλιεργητή ή την ιδιοκτησία όπου παράγεται ο οίνος.

57 Η εκτίμηση αυτή πρέπει να επεκταθεί στην ύπαρξη του οικοσήμου που βρίσκεται κάτω από το λεκτικό στοιχείο του αιτουμένου σήματος. Περαιτέρω, επισημαίνεται ότι, λαμβανομένης υπόψη της θέσης και του μεγέθους της αναπαραστάσεως του εν λόγω οικοσήμου στο αιτούμενο σήμα, το οικόσημο αυτό συνιστά μόνον διακοσμητικό στοιχείο χωρίς αληθές περιεχόμενο, όπως επισήμανε το σήμα ανακοπών. Επομένως, το εν λόγω στοιχείο δεν μπορεί να κυριαρχήσει στην εικόνα του αιτουμένου σήματος που θα κρατήσει στη μνήμη του το ενδιαφερόμενο κοινό.

58 Περαιτέρω, είναι ανίσχυρη η αιτίαση που αντλεί ο προσφεύγων από τη σημασία που έχει η επισήμανση των οίνων στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα, η οποία στερεί το ΓΕΕΑ του δικαιώματος καθορισμού των κυρίαρχων και διακριτικών στοιχείων του αιτουμένου σήματος.

59 Ασφαλώς, είναι αληθές ότι, σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού 1493/1999, η επισήμανση συνιστά ουσιώδη λεπτομέρεια του προσδιορισμού των οίνων, τους οποίους αφορά ο εν λόγω κανονισμός.

60 Ωστόσο, το χαρακτηριστικό αυτό δεν εμποδίζει το γεγονός ότι, για τους σκοπούς εφαρμογής του κανονισμού 40/94, όταν η επισήμανση περιλαμβάνει ένα σήμα, όπως το αιτούμενο για καταχώριση κοινοτικό σήμα, το εν λόγω σήμα μπορεί να αποτελέσει το αντικείμενο, στο πλαίσιο διαδικασίας ανακοπής κινηθείσας κατ' εφαρμογή του εν λόγω κανονισμού, εξετάσεως εκ μέρους του ΓΕΕΑ για να καθοριστεί το ή τα κυρίαρχα και διακριτικά στοιχεία.

61 Κατά τα λοιπά, επισημαίνεται ότι η εξέταση στην οποία προέβη το ΓΕΕΑ δεν θέτει εν αμφιβόλω τη σημασία που έχει η επισήμανση για τους σκοπούς της προστασίας των καταναλωτών, σκοπός ο οποίος ρητώς αναφέρεται στον κανονισμό 1493/1999. Αντιθέτως, η εν λόγω εξέταση συμβάλλει στην προστασία τους διασφαλίζοντας ότι σήμα που περιλαμβάνεται σε επισήμανση οίνου δεν μπορεί να δημιουργήσει κίνδυνο συγχύσεως στον καταναλωτή, ιδίως όσον αφορά την ταυτότητα των φυσικών ή νομικών προσώπων που συμμετέχουν στην παρασκευή ή στο κύκλωμα εμπορίας του προϊόντος, υπό την έννοια του άρθρου 48 και του παραρτήματος VII, στοιχείο ΣΤ', του κανονισμού 1493/1999.

62 Υπό τις συνθήκες αυτές, το πρώτο επιχείρημα του προσφεύγοντος πρέπει να απορριφθεί.

63 Στη συνέχεια, ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι εσφαλμένως το τμήμα προσφυγών έκρινε ότι, στο αιτούμενο σήμα, το πρώτο επώνυμο «Murúa» συνιστά το κυρίαρχο στοιχείο του συνόλου των λέξεων «Julián Murúa Entrena».

64 Υπενθυμίζεται ότι, για τον καθορισμό του κυρίαρχου χαρακτήρα του επωνύμου «Murúa» στο αιτούμενο σήμα, το τμήμα προσφυγών ανέφερε, στο σημείο 17 της προσβαλλομένης αποφάσεως, τα εξής:

«[...] στην Ισπανία, το πρώτο επώνυμο έχει ιδιαίτερη σημασία σε σήμα που αποτελείται από το όνομα και τα επώνυμα της οικογένειας του δικαιούχου του, δεδομένου ότι ο μέσος καταναλωτής έχει τη συνήθεια να παραλείπει το όνομα και το δεύτερο επώνυμο. Κατά συνέπεια, το κυρίαρχος στοιχείο του αιτουμένου για καταχώριση σήματος και το κυρίαρχο σημείο [του] σήματος επί [του οποίου] βασίζεται η ανακοπή ταυτίζονται.»

65 Διαπιστώνεται ότι η αιτιολογία της αποφάσεως του τμήματος προσφυγών όσον αφορά την υπεροχή, στην Ισπανία, του πρώτου επωνύμου έχει σταθερό χαρακτήρα που πρέπει να σχετικοποιηθεί. Πράγματι, δεν μπορεί να αποκλεισθεί ότι, ανάλογα με τις περιστάσεις κάθε συγκεκριμένης περιπτώσεως, ένα σημείο, που συντίθεται από ένα όνομα και δύο επώνυμα, που αποτελούν αντικείμενο αιτήσεως καταχωρίσεως ως κοινοτικό σήμα, μπορεί, για το ισπανικό κοινό, να έχει διακριτικό χαρακτήρα λόγω, μεταξύ άλλων, της παρουσίας του δευτέρου επωνύμου, το οποίο συνιστά, έτσι, το κυρίαρχο στοιχείο του επίμαχου σήματος.

66 Ωστόσο, ορθώς το τμήμα προσφυγών έκρινε, εν προκειμένω, ότι το επώνυμο «Murúa» προσδίδει στο αιτούμενο σήμα τον διακριτικό του χαρακτήρα και συνιστά συναφώς, κατά συνέπεια, το κυρίαρχο στοιχείο.

67 Πρώτον, υπενθυμίζεται ότι η αντίληψη για τα σήματα που αποτελούνται από ονοματεπώνυμα μπορεί να διαφέρει στις διάφορες χώρες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (προαναφερθείσα στη σκέψη 49 ανωτέρω απόφαση ENZO FUSCO, σκέψη 52).

68 Εν προκειμένω, ο προσφεύγων δέχθηκε ότι το όνομα «Julián», το οποίο περιλαμβάνεται στο λεκτικό στοιχείο του αιτουμένου σήματος, είναι σχετικά διαδεδομένο στην Ισπανία και, ως εκ τούτου, δεν έχει ιδιαίτερο διακριτικό χαρακτήρα.

69 Όσον αφορά το ζήτημα αν, στην Ισπανία, το ενδιαφερόμενο κοινό αποδίδει γενικώς περισσότερη προσοχή στο επώνυμο «Murúa» απ' ό,τι στο επώνυμο «Entrena» στο αιτούμενο σήμα, το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι η νομολογία του κράτους αυτού, μολονότι δεν είναι υποχρεωτική για τα κοινοτικά δικαιοδοτικά όργανα, μπορεί να παρέχει χρήσιμες ενδείξεις.

70 Συναφώς, πρέπει να ληφθεί υπόψη η απόφαση 559/1994 του Tribunal Supremo, της 20ής Ιουνίου 1994, η οποία εκδόθηκε μεταξύ των διαδίκων στην παρούσα δίκη και μεσολάβησε κατά τη διάρκεια της ενώπιον του ΓΕΕΑ διοικητικής διαδικασίας.

71 Υπενθυμίζεται ότι, στην υπόθεση εκείνη, μεταξύ του προσφεύγοντος και της παρεμβαίνουσας, το Tribunal Supremo έκρινε ότι το λεκτικό σήμα Julián Murúa Entrena, το οποίο καταχωρίστηκε στην Ισπανία και καλύπτει τα ίδια προϊόντα με τα προϊόντα που προσδιορίζονται με το αιτούμενο σήμα, πρέπει να ακυρωθεί λόγω του κινδύνου συγχύσεως του ισπανικού κοινού με το προγενέστερο λεκτικό σήμα MURÚA, δικαιούχος του οποίου είναι η παρεμβαίνουσα και βάσει του προγενέστερου αυτού σήματος ασκήθηκε επίσης η ανακοπή ενώπιον του ΓΕΕΑ. Συγκεκριμένα, το Tribunal Supremo τόνισε ότι από τη μεταγενέστερη καταχώριση των σημάτων Viñas Murúa και Murúa προκύπτει ότι το επώνυμο «Murúa» συνιστά το κυρίαρχο στοιχείο του σήματος αυτού. Ο κίνδυνος συγχύσεως επιβεβαιώνεται από το γεγονός ότι σε πρόσωπα αλλοδαπά προς τον καθού (δηλαδή τον

προσφεύγοντα στην παρούσα υπόθεση), και χωρίς την παρέμβασή του, δημιουργούνταν σύγχυση, όταν κατέτασσαν τα κρασιά της Rioja, μεταξύ των Murúa και Bodegas Murúa, SA, αφενός, και των Bodegas Murúa Entrena, SA, αφετέρου, και απέδιδαν το κρασί που προσδιορίζεται από το σήμα Murúa στις δύο επιχειρήσεις, όπως δέχθηκε και ο καθού, καταλογίζοντας το σφάλμα σε τρίτους. Στο πλαίσιο αυτό, το Tribunal Supremo αποφάσισε ότι, «δεδομένου ότι ο όρος "Murúa" συνιστά το στοιχείο αναγνωρίσεως των κρασιών και ο όρος αυτός προκάλεσε, τη αιτήσει του καθού, τη μη καταχώριση των σημάτων "Murúa Gangutia" και "Heredad Murúa Gangutia", είναι προφανές ότι πρέπει επίσης να μη γίνει δεκτή, στο διοικητικό στάδιο, η καταχώριση του σήματος "Julián Murúa Entrena" και πρέπει, επί του παρόντος, στο δικαιοδοτικό στάδιο, να κριθεί άκυρη η καταχώριση αυτή».

72 Ωστόσο, πρέπει να θεωρηθεί ότι, ελλείψει αντίθετης αποδείξεως, η αντίληψη του αιτουμένου σήματος που έχει το ενδιαφερόμενο κοινό δεν μπορεί να διαφέρει από αυτήν που διαπίστωσε το Tribunal Supremo ότι έχει το ίδιο αυτό κοινό για το λεκτικό σήμα Julían Murúa Entrena. Πράγματι, παρά την παρουσία εικονιστικών στοιχείων στο αιτούμενο σήμα, τα στοιχεία αυτά, όπως κρίθηκε στις σκέψεις 56 και 57 ανωτέρω, δεν υπερισχύουν της εικόνας που θα κρατήσει το ενδιαφερόμενο κοινό για το σήμα αυτό.

73 Δεύτερον, επισημαίνεται ότι, από οπτικής απόψεως, ο όρος «Murúa» απεικονίζεται στο κέντρο του λεκτικού στοιχείου του αιτουμένου σήματος και δημιουργεί κάθετη ευθυγράμμιση με τα εικονιστικά στοιχεία του αιτουμένου σήματος, ιδιαίτερα με τα εραλδικά του στοιχεία. Η εν λόγω διάταξη του αιτουμένου σήματος σκοπεί να τονίσει το επώνυμο «Murúa» σε σχέση με το όνομα και το δεύτερο επώνυμο.

74 Τρίτον, μολονότι πρέπει ασφαλώς να διαπιστωθεί ότι, από φωνητικής απόψεως, το λεκτικό στοιχείο του αιτουμένου σήματος διαφέρει από το προγενέστερο σήμα

λόγω της παρουσίας του ονόματος «Julián» και του επωνύμου «Entrena», πρέπει ωστόσο να διευκρινισθεί ότι, όπως ισχυρίστηκε ο προσφεύγων στην επ' ακροατηρίου συζήτηση με ποικίλα παραδείγματα ονομασιών κρασιών, ο Ισπανός καταναλωτής δεν προφέρει, κατά γενικό κανόνα, την πλήρη ονομασία ενός κρασιού, αλλά, αντιθέτως, έχει τάση να τη συντομεύει. Το γεγονός αυτό, το οποίο επίσης τονίστηκε από το τμήμα ανακοπών, αρκεί για να θεωρηθεί ότι, από φωνητικής απόψεως, ο Ισπανός καταναλωτής, γενικώς, τείνει να προφέρει το αιτούμενο σήμα συντομεύοντάς το, το συχνότερο αναφέροντας το όνομα «Murúa», πρώτο επώνυμο του προσφεύγοντος.

75 Επομένως, εν προκειμένω, δεν πρέπει να αναιρεθεί η εκτίμηση του τμήματος προσφυγών, με την οποία συντάσσεται επίσης το τμήμα ανακοπών, σύμφωνα με την οποία το επώνυμο «Murúa», πρώτο επώνυμο του προσφεύγοντος το οποίο συνθέτει το λεκτικό στοιχείο του αιτουμένου σήματος, κυριαρχεί της εικόνας του σήματος αυτού την οποία θα κρατήσει το ισπανικό κοινό.

76 Κατά συνέπεια, ορθώς το τμήμα προσφυγών θεώρησε ότι τα συγκρουόμενα σήματα είναι παρεμφερή λόγω του ότι το κυρίαρχο στοιχείο του λεκτικού στοιχείου του αιτουμένου σήματος και το μοναδικό στοιχείο του προγενέστερου σήματος ταυτίζονται.

Επί του κινδύνου συγχύσεως

77 Κατά πάγια νομολογία, η εκτίμηση του κινδύνου συγχύσεως συνεπάγεται κάποια αλληλεξάρτηση μεταξύ των παραγόντων που λαμβάνεται υπόψη, και ιδίως μεταξύ της ομοιότητας των σημάτων και της ομοιότητας των προσδιοριζομένων προϊόντων ή υπηρεσιών. Έτσι, μικρή ομοιότης μεταξύ των προϊόντων ή υπηρεσιών που

προσδιορίζονται μπορεί να αντισταθμίζεται με μεγάλη ομοιότητα μεταξύ των σημάτων (βλ., κατ' αναλογία, την απόφαση του Δικαστηρίου της 29ης Σεπτεμβρίου 1998, C-39/97, Canon, Συλλογή 1998, σ. I-5507, σκέψη 17, και, όσον αφορά την εφαρμογή του κανονισμού 40/94, την προαναφερθείσα στη σκέψη 34 ανωτέρω απόφαση GIORGIO BEVERLY HILLS, σκέψη 32).

78 Εν προκειμένω, υπενθυμίζεται ότι, αφενός, γίνεται δεκτό ότι τα προϊόντα που προσδιορίζονται από τα συγκρουόμενα σήματα ταυτίζονται και ότι, αφετέρου, τα συγκρουόμενα σήματα είναι παρεμφερή. Το γεγονός αυτό επιτρέπει τη διαπίστωση ότι υφίσταται κίνδυνος συγχύσεως μεταξύ των συγκρουομένων σημάτων, εφόσον ο μέσος Ισπανός καταναλωτής, ενώπιον προϊόντος με το αιτούμενο σήμα, μπορεί να αποδώσει στο εν λόγω προϊόν την ίδια εμπορική προέλευση με προϊόν που φέρει το προγενέστερο σήμα. Κατά τα λοιπά, τονίζεται ότι γίνεται επίσης δεκτό ότι το επώνυμο «Murúa», το οποίο είναι κοινό στα συγκρουόμενα σήματα, έχει την ίδια προέλευση, δηλαδή τον πατέρα του προσφεύγοντος, ο οποίος εκχώρησε το προγενέστερο σήμα, καταχωρισθέν στην Ισπανία, στην προσφεύγουσα. Ωστόσο, το πραγματικό αυτό γεγονός ενισχύει τον κίνδυνο που διατρέχει ο Ισπανός καταναλωτής να αποδώσει στα προϊόντα του προσφεύγοντος και στα προϊόντα του δικαιούχου του προγενέστερου σήματος την ίδια εμπορική προέλευση. Για τον ίδιο αυτό λόγο, είναι εξάλλου πολύ πιθανόν, όπως ισχυρίστηκε το ΓΕΕΑ, το ενδιαφερόμενο κοινό να ερμηνεύσει την πρόσθεση του ονόματος και του επωνύμου «Entrena» στο αιτούμενο σήμα ως τρόπο διακρίσεως μιας ποικιλίας κρασιών που προέρχονται από την επιχείρηση η οποία είναι δικαιούχος του προγενέστερου σήματος ή, τουλάχιστον, από επιχείρηση που συνδέεται οικονομικώς με την παρεμβαίνουσα.

79 Η εκτίμηση αυτή δεν αναιρείται από τα άλλα επιχειρήματα του προσφεύγοντος.

80 Κατ' αρχάς, όσον αφορά τον ισχυρισμό του προσφεύγοντος ότι η νομολογιακή αρχή της αλληλεξαρτήσεως μεταξύ της ομοιότητας των προϊόντων και της ομοιότητας των σημάτων μπορεί να αποκλεισθεί σε ορισμένες περιστάσεις, αρκεί η διαπίστωση ότι, ακόμη και αν υποτεθεί ότι είναι δυνατός ο αποκλεισμός αυτός, ο προσφεύγων δεν προσκόμισε κανένα στοιχείο ικανό να στηρίξει τον εν λόγω ισχυρισμό.

81 Στη συνέχεια, όσον αφορά τα παραρτήματα του εισαγωγικού της δίκης δικογράφου που σκοπούν να αποδείξουν την προβαλλομένη ειρηνική συνύπαρξη των σημάτων που περιλαμβάνουν τον όρο «Murúa», επισημαίνεται ότι τα εν λόγω έγγραφα, επίκληση των οποίων έγινε για πρώτη φορά ενώπιον του Πρωτοδικείου, είναι απαράδεκτα, χωρίς να χρειάζεται να εξετασθεί η αποδεικτική τους αξία [βλ., συναφώς, αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 12ης Δεκεμβρίου 2002, T-247/01, eCopy κατά ΓΕΕΑ (ECOPY), Συλλογή 2002, σ. II-5301, σκέψη 49, και της 3ης Ιουλίου 2003, T-129/01, Alejandro κατά ΓΕΕΑ — Anheuser-Busch (BUDMEN), Συλλογή 2003, σ. II-2251, σκέψη 67]. Εν πάση περιπτώσει, καθόσον τα εν λόγω έγγραφα αφορούν την αξίωση του προσφεύγοντος, την οποίο προέβαλε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ότι το λεκτικό ισπανικό σήμα Julián Murúa Entrena και το προγενέστερο σήμα συνυπήρξαν στην ισπανική αγορά, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η ακύρωση του προαναφερθέντος λεκτικού σήματος του προσφεύγοντος από το Tribunal Supremo, λόγω του κινδύνου συγχύσεως του ισπανικού κοινού μεταξύ του σήματος αυτού και του προγενέστερου σήματος, αρκεί για να αποδείξει ότι δεν υφίσταται στην πραγματικότητα η προβαλλομένη «ειρηνική συνύπαρξη» των εν λόγω σημάτων.

82 Πρέπει επίσης να κριθεί ότι, εφόσον προβλήθηκαν για πρώτη φορά στο πλαίσιο της ενώπιον του Πρωτοδικείου διαδικασίας, είναι απαράδεκτα τα περισσότερα παραρτήματα του δικογράφου της προσφυγής που σκοπούν να αποδείξουν ότι συνυπάρχουν ειρηνικώς στην αγορά του αμπελοοινικού τομέα καταχωρίσεις, πολλές από τις οποίες έχουν κοινά λεκτικά στοιχεία.

83 Αντιθέτως, τα έγγραφα που επισυνάπτονται στο δικόγραφο της προσφυγής σχετικά με τα επώνυμα Faustino, Medrano και Palacios, επίκληση των οποίων έγινε ενώπιον του ΓΕΕΑ, είναι παραδεκτά. Ωστόσο, τα εν λόγω έγγραφα δεν ασκούν επιρροή. Πράγματι, οι εθνικές καταχωρίσεις που αναφέρονται στα εν λόγω έγγραφα αφορούν σήματα που δεν έχουν σχέση με τα συγκρουόμενα σήματα. Τα έγγραφα αυτά και τα επιχειρήματα που σκοπούν να υποστηρίξουν στερούνται συνεπώς λυσιτέλειας για τους σκοπούς της αναλύσεως του κινδύνου συγχύσεως των συγκρουομένων εν προκειμένω σημάτων (βλ. την προαναφερθείσα στην σκέψη 81 ανωτέρω απόφαση BUDMEN, σκέψη 63).

84 Τέλος, όσον αφορά την αξίωση του προσφεύγοντος ότι υφίσταται ειρηνική συνύπαρξη των επιμάχων σημάτων στη Δανία, αρκεί η επισήμανση ότι το εν λόγω επιχείρημα δεν ασκεί επιρροή, εφόσον το προγενέστερο σήμα της παρεμβαίνουσας δεν προστατεύεται στη Δανία.

85 Εφόσον ο κίνδυνος συγχύσεως υφίσταται σ' ένα κράτος μέλος, εν προκειμένω στην Ισπανία, τούτο αρκεί για να μη γίνει δεκτή η καταχώριση του αιτουμένου σήματος, όπως υπενθυμίστηκε στη σκέψη 39 ανωτέρω. Επομένως, παρέλκει η κρίση περί του κινδύνου συγχύσεως που έκανε δεκτό το τμήμα προσφυγών μεταξύ του αιτουμένου σήματος και του διεθνούς προγενέστερου σήματος που προστατεύεται στη Γερμανία, στη Γαλλία, την Αυστρία, την Ελβετία και το Μπενελούξ.

86 Εφόσον ο μοναδικός λόγος ακυρώσεως που αντλείται από την παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94 δεν είναι κατά συνέπεια βάσιμος, η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί.

Επί των δικαστικών εξόδων

87 Σύμφωνα με το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, αν υπήρξε συναφές αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Εφόσον ο προσφεύγων ηττήθηκε, πρέπει να καταδικασθεί στα δικαστικά έξοδα, σύμφωνα με τα αιτήματα του ΓΕΕΑ και της παρεμβαίνουσας.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τέταρτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την προσφυγή.

2) Καταδικάζει τον προσφεύγοντα στα δικαστικά έξοδα.

Legal Mengozzi Wiszniewska-Białecka

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 13 Ιουλίου 2005.

Ο Γραμματέας

H. Jung

Ο Πρόεδρος

H. Legal